

Προκλήσεις για την Προστασία των Φυτών το 2014

Автор(и): Емил Иванов
Дата: 16.11.2014 *Брой:* 11/2014

Η κλιματική κατάπτωση το 2014 αποτέλεσε περιοριστικό παράγοντα για τη φυτοϋγειονομική καταιγίδα που ξέσπασε στην εγχώρια γεωργία. Το μολυσματικό υπόβαθρο, οι πληθυσμοί επιβλαβών εντόμων και η επιθετικότητα των συσχετισμών ζιζανίων έφτασαν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα. Αυτή η ασυνήθιστη, δυναμική, ταχέως μεταβαλλόμενη και προκλητική επιδημιολογική κατάσταση δοκίμασε τις επαγγελματικές ιδιότητες και τις ικανότητες του κλάδου της φυτοπροστασίας.

Σε αυτό το τεύχος του περιοδικού "Φυτοπροστασία", οι αυθεντικοί επιστημονικοί μας ειδικοί, σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, αξιολογούν και αναλύουν όσα συνέβησαν και τις πιθανές συνέπειες της ευρείας επέκτασης των ανωτέρας βίας φυτοϋγειονομικών συνθηκών.

Τι, γενικά, έδειξε η πραγματικότητα μετά την συντριπτική πίεση από ασθένειες, εχθρούς και ζιζάνια; Πρώτα απ' όλα, πρέπει να τονιστεί ότι η φυτοπροστασία είναι βασικός παράγοντας για τη διαχείριση κινδύνου, για την αύξηση του βαθμού σταθερότητας της παραγωγής σε ένα αβέβαιο αβιοτικό περιβάλλον. Η ικανότητα του μοντέλου της να λειτουργεί επιτυχώς σε μια ασυνήθιστη, ιδιαίτερα στρεσογόνα κατάσταση εξαρτάται από την έντασή της, το δημιουργικό της φορτίο, το τεχνολογικό της δυναμικό και τη διοικητική και εκτελεστική της ικανότητα. Και αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρχουν αρκετά αξιόπιστοι και ποιοτικοί μηχανισμοί για τον μέγιστο ακριβή προγραμματισμό και διάγνωση, τη σωστή αξιολόγηση των συμπτωμάτων και τη διαμόρφωση ακριβών και βέλτιστα αποτελεσματικών λύσεων για ενεργητικά μέτρα και ελαχιστοποίηση του κινδύνου και των επικίνδυνων ενεργειών των εχθρών. Η υγεία των φυτών είναι ένα στοιχείο που καθορίζει τη δομή για το σχηματισμό της μελλοντικής απόδοσης. Κάθε παραβίαση σε αυτό το στρατηγικό σημείο αναιρεί σε μεγάλο βαθμό τόσο τα επιτεύγματα της βελτίωσης όσο και το βέλτιστο διατροφικό καθεστώς. Τα αποτελέσματα από όσα συνέβησαν με τη φυτοπροστασία κατά το "μοιραίο" 2014, μια αναμφίβολα πολύ ιδιαίτερη χρονιά που προσέφερε όχι μία ή δύο προκλήσεις, είναι, ωστόσο, απογοητευτικά από πολλές απόψεις. Και αποδεικνύουν ότι εδώ, η έννοια των συνεχώς προστατευμένων χώρων είναι μια αδύνατη αποστολή, ένα κυρίως κενό φρασεολογικό κατασκευάσμα χωρίς προφίλ, όραση και περιεχόμενο. Ο βαθμός έκπληξης ήταν εξαιρετικά μεγάλης κλίμακας και σοκαριστικός. Και μια τέτοια έκπληξη, ένα τέτοιο σοκ, μπορεί να προκληθεί μόνο από την παρουσία ελλειμμάτων και παραμορφώσεων στον επαγγελματικό πόρο και τις αγρονομικές του ιδιότητες. Είμαστε μάρτυρες ότι η φυτοπροστασία έχει μετατραπεί σε γεννήτρια εικασιών σχετικά με τη μη συνεργάσιμη, ιδιότροπη και ισχυρογνώμων Φύση – το προεπιλεγμένο σκιάχτρο που συνεχώς σερβίρει αναταραχή και στήνει παγίδες άγχους.

Στο τέλος, το αναπόφευκτο συνέβη. Η μάχη εναντίον του επιβλαβούς δυναμικού, που ενεργοποιήθηκε από τις ασυνήθιστες, σε ορισμένες περιπτώσεις, κλιματικές ανωμαλίες, χάθηκε! Παραδείγματα για να επιβεβαιώσετε αυτή τη δήλωση, όσα θέλετε. Το καθένα πιο συμβιβαστικό, παράδοξο και παράλογο από το προηγούμενο. Η κίτρινη σκωρίακα έγινε "πανούκλα" για τις καλλιέργειες σίτου. Και ο κύριος λόγος που μαίνονταν σε τόσο ευρύ μέτωπο είναι η έλλειψη γνώσης των συμπτωμάτων του παθογόνου. Ο Αρχικός Βοηθός Δρ. Ζβεζδομίρ Ζέλεφ από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Πλόβντιβ είναι της γνώμης ότι ακόμη λείπουν επαρκείς γνώσεις για τον σύγχρονο και αποτελεσματικό έλεγχο του ψευδοπερονόσπορου στα αμπέλια, η δράση διαφορετικών μυκητοκτόνων (σημείωση!) ακόμη δεν είναι αρκετά γνωστή από πολλούς αμπελουργούς. Οι ψείρες φέτος, επίσης, δεν πρόδωσαν το μεγάλο ζωτικό τους δυναμικό, ανθεκτικές μορφές στα εφαρμοζόμενα εντομοκτόνα εμφανίστηκαν γρήγορα στους πληθυσμούς τους, αλλά παρόλα αυτά, η χρήση προϊόντων από διαφορετικές χημικές ομάδες μέσα σε μια σεζόν συνεχίζει να μην είναι μαζική πρακτική, σημειώνει η Καθηγήτρια Στόικα Μασέβα από το Ερευνητικό Ινστιτούτο Λαχανικών "Μαρίτσα" στο Πλόβντιβ. Τα μοντέλα πρόβλεψης για την ανάπτυξη σημαντικών ασθενειών σε δημητριακές καλλιέργειες, που εφαρμόζονται με επιτυχία στον ευρωπαϊκό αγροτικό χώρο, είναι ακόμη πολύ λίγο γνωστά εδώ. Ο αγώνας κατά της δευτερογενούς ζιζανιοποίησης σε καλλιέργειες ριζοκηπευτικών και λαχανικών συνεχίζει να διεξάγεται χαοτικά, με παλιομοδίτικο και αναποτελεσματικό τρόπο, δηλώνει η Καθηγήτρια Στελιάνα Καλίνοβα από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Πλόβντιβ...

Εν συντομία: τα χαρακτηριστικά αξίας της επιχειρησιακής βουλγαρικής φυτοπροστασίας δεν ανταποκρίνονται στα ευρωπαϊκά πρότυπα και τα κριτήρια αξιολόγησης. Πολλές καλές εκπαιδευτικές, ενημερωτικές και παραγωγικές πρακτικές δεν έχουν βουλγαρική διεύθυνση. Το φετινό τεστ άγχους από τη φύση απέδειξε πειστικά ότι η εγχώρια φυτοπροστασία στερείται επαγγελματικής ασφάλισης και αγρονομικής ικανότητας, οι μηχανισμοί της για την ελαχιστοποίηση φυτοϋγειονομικών κινδύνων είναι ξεπερασμένοι και σκουριασμένοι. Δεν λειτουργεί πλήρως. Ασαφές γιατί, φαινομενικά κάπως χωρίς λόγο, η εμπειροτεχνική παρουσία στο εθνικό σύστημα φυτοπροστασίας είναι κάτω από κρίσιμο επίπεδο. Μεγάλοι γαιοκτήμονες και σημαντικοί ένοικοι δηλώνουν και επιδεικνύουν με ακλόνητη βεβαιότητα και σοβαρότητα ότι δεν έχουν ανάγκη για εξειδικευμένη αγρονομική παρουσία. Αυτά τα γεγονότα σημαίνουν, μεταξύ άλλων, ότι η φυτοπροστασία στην παρούσα μορφή της δημιουργεί μια αίσθηση ανασφάλειας, δεν μπορεί να εγγυηθεί ένα μακρύτερο παραγωγικό ορίζοντα σε ένα αβέβαιο κλιματικό περιβάλλον και την παρουσία φυσικών ανωμαλιών, δεν μπορεί να συμμετάσχει στο σχηματισμό ενός βιώσιμου μοντέλου για την επίτευξη υψηλών αποδόσεων, για μια κερδοφόρα και ανταγωνιστική γεωργία.

Οι νέες πραγματικότητες και ο ρυθμός επιβάλλουν έναν νέο τρόπο σκέψης και μια αλλαγή στο μοντέλο συμπεριφοράς της φυτοπροστασίας στη χώρα μας. Αυτή η διαδικασία απαιτεί δημιουργικότητα, εμπλοκή και δραστηριότητα σε όλα τα επίπεδα σε όλη την αλυσίδα. Το 2014 έδωσε ένα σαφές σήμα ότι αυτό πρέπει να συμβεί, και πολύ σύντομα!